

โรคฝีดาษลิง (Monkeypox)

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เตือนประชาชน ให้เฝ้าระวังและป้องกันโรคฝีดาษลิง (Monkeypox) ซึ่งเป็นโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน และติดจากคนสู่คนได้ โรคนี้พบมากในประเทศแถบแอฟริกากลาง และแอฟริกาตะวันตก ได้แก่ แคเมอรูน สาธารณรัฐแอฟริกากลาง คองโก กาบอง ไคบีเรีย ไนจีเรีย และเซียร์ราลีโอน การพบผู้ป่วยในประเทศนอกเขตแอฟริกา เช่น สหรัฐอเมริกา อิสราเอล สิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร มักเกิดจากการเดินทางระหว่างประเทศหรือการนำเข้าสัตว์ที่ติดเชื้อ

วันนี้ (20 พฤษภาคม 2565) นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า จากรายงานข่าวที่ประชาชนให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก กรณีสหราชอาณาจักรพบผู้ติดเชื้อโรคฝีดาษลิงเพิ่ม 4 คน รวมเป็น 7 คนนั้น โรคฝีดาษลิงไม่ใช่โรคใหม่ แต่เคยระบาดมาแล้วมากกว่า 20 ปี โรคนี้เกิดจากเชื้อไวรัสกลุ่ม

Poxviridae จัดอยู่ในจีนัส Orthopoxvirus เช่นเดียวกับไวรัสอีกหลายชนิด ได้แก่ ไวรัสที่ทำให้เกิดฝีดาษในคน หรือไข้ทรพิษ (variola virus) ไวรัสที่นำมาผลิตวัคซีนป้องกันฝีดาษในคน (vaccinia virus) และฝีดาษวัว (cowpox virus) เชื้อไวรัสฝีดาษลิงพบได้ในสัตว์หลายชนิด โดยเฉพาะสัตว์ตระกูลลิงและสัตว์ฟันแทะ เช่น กระรอก หนูป่า เป็นต้น รวมทั้งคนก็สามารถติดโรคได้

คนสามารถติดโรคจากการสัมผัสโดยตรงกับเลือด สารคัดหลั่ง หรือตุ่มหนองของสัตว์ที่ติดเชื้อ หรือจากการถูกสัตว์ที่มีเชื้อกัดข่วน การประกอบอาหารจากเนื้อสัตว์ป่า หรือกินเนื้อสัตว์ที่ปรุงสุกไม่เพียงพอ หรืออาจติดทางอ้อมจากการสัมผัสที่นอนของผู้ป่วย การแพร่เชื้อจากคนสู่คนแม้มีโอกาสน้อย แต่อาจเกิดขึ้นได้จากการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยผ่านทางสารคัดหลั่งจากทางเดินหายใจ ผิวหนังที่เป็นตุ่ม หรืออุปกรณ์ที่มีการปนเปื้อนเชื้อ เมื่อคนรับเชื้อเข้าสู่ร่างกายจะมีระยะฟักตัวประมาณ 7-14 วัน อาจนานถึง 21 วัน โดยอาการเริ่มแรกจะมีไข้ ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ ปวดหลัง ต่อมน้ำเหลืองโต

หนาวสั่น อ่อนเพลีย จากนั้นประมาณ 1-3 วัน จะมีผื่นขึ้นบริเวณแขนขา และอาจจะเกิดบนหน้าและลำตัวได้ด้วย ผื่นจะกลายเป็นตุ่มหนอง ในระยะสุดท้ายตุ่มหนองจะเป็นสะเก็ดแล้วหลุดออกมา อาการป่วยจะประมาณ 2-4 สัปดาห์ ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะหายจากโรคเองได้ โดยอาการรุนแรงมักพบในกลุ่มเด็ก ซึ่งในประเทศแอฟริกาพบอัตราการเสียชีวิตประมาณร้อยละ 10

นายแพทย์โอภาส กล่าวเพิ่มเติมว่า สำหรับการป้องกันควบคุมโรค เริ่มต้นด้วยการป้องกันตนเอง คือ

- 1) หลีกเลี่ยงการสัมผัสโดยตรงกับเลือด สารคัดหลั่ง หรือตุ่มหนองของสัตว์ที่ติดเชื้อหรือสัตว์ป่า
- 2) หลีกเลี่ยงการกินเนื้อสัตว์ที่ปรุงสุกไม่เพียงพอ
- 3) หมั่นล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่และน้ำหรือเจลแอลกอฮอล์เมื่อสัมผัสกับสัตว์หรือคนที่ติดเชื้อ หรือเดินทางเข้าไปในป่า

- 4) ไม่นำสัตว์ป่ามาเลี้ยงหรือนำเข้าสัตว์จากต่างประเทศโดยไม่มีการคัดกรองโรค

- 5) กรณีมีการเดินทางกลับจากประเทศที่เป็นเขตติดโรค ต้องทำการคัดกรองและเฝ้าระวังอาการจนครบ 21 วัน หากมีอาการเจ็บป่วยให้รีบไปพบแพทย์ทันที และทำการแยกกักเพื่อมิให้ผู้ป่วยมีการแพร่กระจายเชื้อ

การติดต่อ

จากสัตว์สู่มนุษย์

- ♦ จากการสัมผัสทางผิวหนัง
- ♦ เยื่อเมือก เช่น จมูก ปาก ตา

จากสัตว์ที่ป่วยเป็นโรค

- ♦ สารคัดหลั่ง เลือด ผิวหนัง
- ♦ การนำซากสัตว์ป่วยมาปรุงอาหาร
- ♦ การถูกสัตว์ป่วย ข่วน กัด หรือสัมผัส เครื่องใช้

ที่ปนเปื้อนเชื้อจากสัตว์นั้น

จากมนุษย์สู่มนุษย์

- ♦ ละอองฝอยทางการหายใจ
- ♦ การสัมผัสเลือด สารคัดหลั่งและรอยโรคที่ผิวหนังของผู้ป่วย
- ♦ การสัมผัสของใช้ส่วนตัวที่ปนเปื้อนสารคัดหลั่งจากผู้ป่วย หลังได้รับเชื้อโรคนี้อาจมีระยะฟักตัวเฉลี่ย

7-14 วัน หรืออาจนานได้ถึง 21 วัน

**** โอกาสในการแพร่จากคนสู่คนค่อนข้างต่ำ ****

อาการ

- ♦ ไข้ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ปวดศีรษะ
- ♦ อ่อนเพลีย และมีต่อมน้ำเหลืองโต
- ♦ อาการทางผิวหนัง มักเกิดหลังจากไข้ลดลง

โดยเริ่มมีผื่นที่บริเวณใบหน้าก่อน หลังจากนั้นจะลามไปส่วนอื่นๆ ของร่างกาย และมีการเปลี่ยนแปลงเป็นตุ่มหนอง จะตกสะเก็ดในภายหลัง และอาจจะมีแผลเป็นตามมาได้

การวินิจฉัย

วินิจฉัยจากประวัติและอาการ ตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการด้วยวิธี PCR โดยใช้ของเหลวจากตุ่มน้ำที่ผิวหนัง

ข้อแตกต่างระหว่างฝีดาษลิงและฝีดาษ คือ ในฝีดาษจะไม่มีอาการต่อมน้ำเหลืองโต เช่นเดียวกับในฝีดาษลิง ภายใน 1-3 วัน

การรักษา

การรักษาโดยให้ยาต้านไวรัส cidofovir, Tecovirimat, brincidofovir

ผู้ป่วยส่วนใหญ่สามารถหายเองได้ แต่ก็พบว่ามีรายงานการเสียชีวิตจากโรคนี้อันได้ โดยกลุ่มที่เสี่ยงมากที่สุด คือกลุ่มเด็กเล็ก

การป้องกัน

- ♦ ล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่/แอลกอฮอล์เจล
- ♦ งดรับประทานของป่า/ปรุงอาหารจากสัตว์ป่า
- ♦ หลีกเลี่ยงการสัมผัสสัตว์ป่าที่มาจากพื้นที่เสี่ยงหรือสัตว์ป่าป่วย
- ♦ หลีกเลี่ยงการสัมผัสผู้ที่มีประวัติมาจากพื้นที่เสี่ยงและมีอาการ
- ♦ การฉีดวัคซีนที่ได้รับอนุญาตในสหรัฐอเมริกา คือ JYNNEOS

โรคฝีดาษลิง เริ่มสงสัย?

งานเจ้าหน้าที่

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดเพ็ญ

โทร 032 398030